22/10/2024

Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος Α’: 33 έτη στην κορυφή της Ορθοδοξίας

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Τριάντα τρία χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την ημέρα που ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος εξελέγη στην κορυφή της Ορθοδοξίας, ως ο 270ος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης διαδεχόμενος τον μακαριστό Πατριάρχη Δημήτριο Α’ ο οποίος είχε εκδημήσει λίγες ημέρες νωρίτερα.

Επιμέλεια: Γραφείο ρεπορτάζ ope.gr

Σε ηλικία 51 ετών ο από Χαλκηδόνος Βαρθολομαίος αναλαμβάνει τον σταυρό της Μητρός Εκκλησίας που παράλληλα είναι σταυρός του Γένους και της μαρτυρίας

στον Πανορθόδοξο κόσμο και όχι μόνο. Έναν κόσμο που επί δεκαετίες εργάζεται για να τον καταστήσει πόλο ενότητας και εν Χριστώ μαρτυρίας από το μαρτυρικό Φανάρι. Σε ημέρες χαλεπές για την ανθρωπότητα, καθώς πόλεμοι μαστίζουν εκατομμύρια ψυχές, ο Οικουμενικός Πατριάρχης **πριν λίγες ημέρες από τη Βικτώρια της Αυστραλίας εξέφρασε για ακόμη μία φορά τη θέση της Εκκλησίας**: *"στις καταστροφικές συγκρούσεις που συνεχίζουν να μαστίζουν τον κόσμο μας, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία και η συνεχιζόμενη βία στη Μέση Ανατολή. Αυτές οι συγκρούσεις έχουν προκαλέσει τεράστιο ανθρώπινο πόνο, εκτοπισμό και προσφυγική κρίση σε κλίμακα που δεν έχει παρατηρηθεί αντίστοιχη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.* ***Η Εκκλησία δεν μπορεί και δεθα παραμείνει σιωπηλή μπροστά σε μια τέτοια βαθιά αδικία"****.*

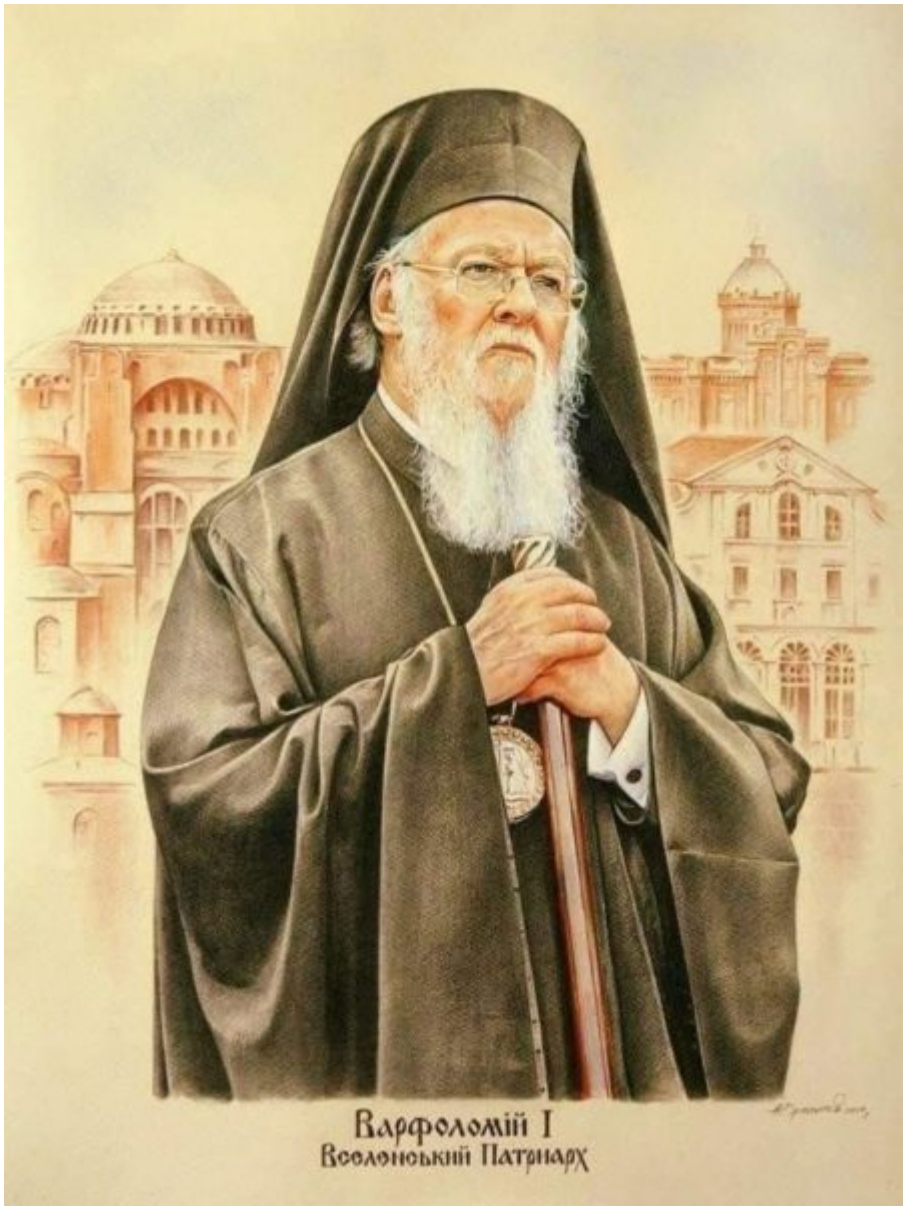

Η ιερατική πορεία προς τον Οικουμενικό Θρόνο

Γεννημένος στους Αγίους Θεοδώρους της Ίμβρου στις 29 Φεβρουαρίου 1940, ο κατά κόσμον Δημήτριος Αρχοντώνης θα λάβει τα πρώτα γράμματα στο σχολείο της ιδιαίτερης πατρίδας του ενώ μετέπειτα σπουδή του στη γνώση θα συνεχιστεί στο Ζωγράφειο Γυμνάσιο-Λύκειο της Κωνσταντινουπόλεως, στην Κεντρική Σχολή Ίμβρου, στην Ιερά Θεολογική Σχολή Χάλκης, στο Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών Ρώμης (Γρηγοριανό Πανεπιστήμιο), το Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey (Ελβετία) και το Πανεπιστήμιο του Μονάχου. Όλα αυτά τον κατέστησαν έναν κοσμοπολίτη άνθρωπο ο οποίος όμως ουδέποτε ξέχασε το ασκητικό φρόνημα της πίστεως μας. Με αυτό το φρόνημα προσήλθε στην ιερωσύνη το 1961 οπότε και χειροτονήθηκε διάκονος στην Ίμβρο.

Η συνέχεια της ιερατικής του πορείας είχε ως εξής: Πρεσβύτερος χειροτονήθηκε το 1969 και Μητροπολίτης Φιλαδελφείας το 1973. Το 1990 προήχθη σε Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνος και στις 22 Οκτωβρίου 1991 εξελέγη παμψηφεί Οικουμενικός Πατριάρχης. Για σχεδόν 20 χρόνια διετέλεσε Διευθυντής του Ιδιαιτέρου Γραφείου του αμέσου προκατόχου Του, Πατριάρχου Δημητρίου, καθ’ όλη της διάρκεια της Πατριαρχίας Του (1972-1991).

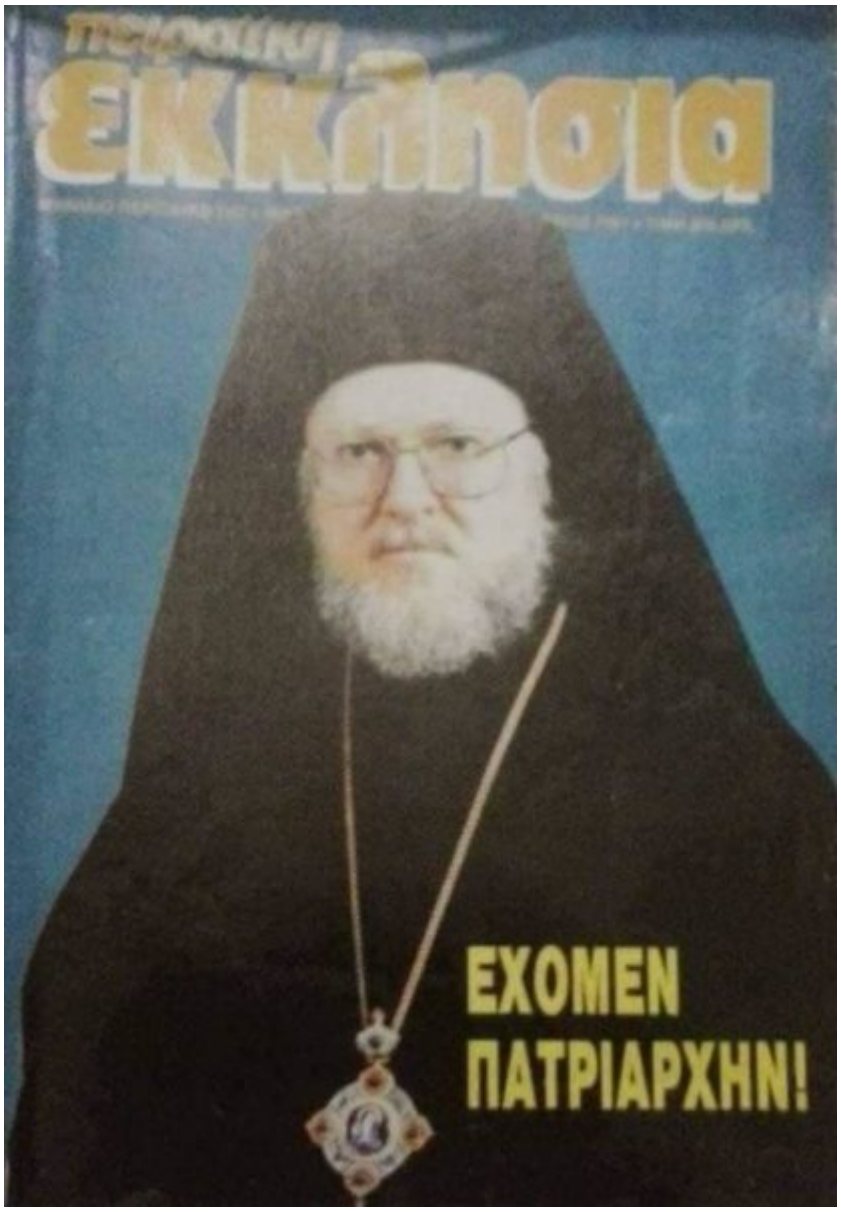

Το πρωτοσέλιδο του περιοδικού Πειραϊκή Εκκλησία για την εκλογή του Οικουμενικού Πατριάρχη

Πανορθόδοξη ενότητα κα συνεργασία

Από την εκλογή του ως Οικουμενικού Πατριάρχη εργάζεται για την ενίσχυση της πανορθόδοξης ενότητας και συνεργασίας. Για τον σκοπό αυτό καθιέρωσε τις Συνάξεις των Ορθοδόξων Προκαθημένων και πραγματοποίησε πολλές επισκέψεις προς αυτούς, καθώς, επίσης, τους προσκάλεσε και τους υποδέχθηκε στην Ιερή Καθέδρα Του στο Φανάρι. Συγκάλεσε την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη, τον Ιούνιο του 2016, και προήδρευσε κατά τις εργασίες της. Επίσης, προωθεί τον οικουμενικό διάλογο με τις άλλες Χριστιανικές Εκκλησίες και Ομολογίες, επισκεπτόμενος τις έδρες τους

και συμμετέχοντας σε διαχριστιανικά συνέδρια και επετειακές εκδηλώσεις.

Από το έτος 2004 διεύρυνε την Αγία και Ιερά Σύνοδο του Οικουμενικού Πατριαρχείου, απευθύνοντας πρόσκληση και προς τους εκτός Τουρκίας Ιεράρχες του Θρόνου για να συμμετάσχουν σε αυτή. Ακόμη, συγκάλεσε πολλές φορές Συνάξεις της Ιεραρχίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Η τελευταία Σύναξη των Ιεραρχών του Θρόνου πραγματοποιήθηκε το πρώτο τριήμερο του περασμένου Σεπτεμβρίου σε κεντρικό ξενοδοχείο της Κωνσταντινούπολης. **Κατά την εναρκτήρια ομιλία του ο κ.κ. Βαρθολομαίος,** μιλώντας για τις σύγχρονες προσκλήσεις τόσο για την ανθρωπότητα όσο και για την Εκκλησία είχε τονίζει ότι: *“Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι τό εὐρύτερον περιβάλλον καί διά τήν Σύναξίν μας, διαμορφοῦται ἀπό γεγονότα ἀνεξάρτητα ἀπό τήν Ἐκκλησίαν, τά ὁποῖα ὅμως μᾶς ἐπηρεάζουν καί δέν εἶναι δυνατόν νά τά ἀγνοήσωμεν. Ἡ ζωή τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐκτυλίσσεται πάντοτε ἐντός συγκεκριμένου ἱστορικοῦ καί πολιτισμικοῦ πλαισίου. Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά γνωρίζῃ, νά ἀναλύῃ καί νά ἀξιολογῇ τά ἑκάστοτε κοινωνικά καί πολιτισμικά δεδομένα καί νά τά ἀξιοποιῇ διά τήν πνευματικήν καί ποιμαντικήν της ἀποστολήν καί μαρτυρίαν. Ἡ συνάντησις καί ὁ διάλογος μέ τόν κόσμον εἶναι ἀτελεύτητον καθῆκον διά τήν Ἐκκλησίαν”.*

Από την Σύναξη της Ιεραρχίας του Θρόνου το 2024 (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Ενίσχυση του ποιμαντορικού έργου των Επαρχιών του Θρόνου

Επισκέφθηκε τις περισσότερες Επαρχίες του Θρόνου σε όλη την οικουμένη, ευλογώντας και ενισχύοντας το επιτελούμενο ποιμαντορικό έργο σε αυτές. Επίσης, κατόπιν εισηγήσεώς Του, ιδρύθηκαν από την Αγία και Ιερά Σύνοδο και νέες Ι.Μητροπόλεις. Πριν λίγες ημέρες, μάλιστα, ολοκληρώθηκε η επίσκεψή του στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας η οποία πραγματοποιήθηκε με αφορμή τα 100 χρόνια από την ίδρυση της Αρχιεπισκοπής. Μάλιστα η Πατριαρχική επίσκεψη είχε και μεγάλο ιστορικό χαρακτήρα για ακόμη έναν λόγο. Δια χειρών του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου ο Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας κ. Μακάριος **παρέλαβε το νέο Σύνταγμα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής** το οποίο ορίζει την εύρυθμη και κανονική λειτουργία της δίνοντας όραμα για τα επόμενα εκατό χρόνια, όπως χαρακτηριστικά τονίστηκε.

Από την ιστορική Θεία Λειτουργία στο Σύδενϋ, (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Η Θεολογική Σχολή της Χάλκης

Μετά την εκλογή του μερίμνησε για την επαναλειτουργία της Ιεράς Θεολογικής

Σχολής Χάλκης, η οποία παραμένει “σιωπηλή” από το 1971, και για την επίτευξη αυτού του δίκαιου σκοπού συνεχίζει αμείωτα τις προσπάθειές Του. Στις 13 Σεπτεμβρίου 2024, στο ιστορικό κτήριο της Σχολής, με αφορμή ημερίδα για την συμπλήρωση 180 ετών από την ίδρυσή της, **ο Παναγιώτατος εξέφρασε την ελπίδα ότι η Σχολή της Χάλκης θα επαναλειτουργήσει.** Χαρακτηριστικά είχε αναφέρει: “*Εις την επ’ εσχάτων πορείαν της Σχολής ιδιαιτέραν αναμφιβόλως θέσιν κατέχει η αρξαμένη, τη φιλοτίμω και φιλογενεί δαπάνη του Άρχοντος Εξάρχου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας κ. Αθανασίου Μαρτίνου, Προέδρου της εν Αθήναις Αδελφότητος Οφφικιαλίων του Οικουμενικού Θρόνου «Παναγία η Παμμακάριστος», εκ βάθρων ανακαίνισις και επέκτασις του κτηριακού συγκροτήματος του ιερού ημών καθιδρύματος, διά της οποίας τούτο θα καταστή ικανόν να ανταποκριθή εις τας ανάγκας της σήμερον και έτοιμον διά την ποθεινήν ημέραν της επαναλειτουργίας της Σχολής μας, η οποία πιστεύομεν μετ’ ελπίδος βεβαίας, ήτις «ου καταισχύνει», ότι θάττον ή βράδιον θα έλθη. Η κατά τους τελευταίους μήνας έναρξις σοβαρού διαλόγου μετά των ενταύθα αρμοδίων Αρχών προς την κατεύθυνσιν ταύτην αποτελεί ασφαλώς ελπιδοφόρον σημείον”.*

Από την Ημερίδα για τα 180 χρόνια από την ίδρυση της Θεολογικής Σχολής Χάλκης (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Πρωτοβουλίες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος εργάζεται συστηματικά, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ήδη από την εποχή του Πατριάρχου Δημητρίου, για την ευαισθητοποίηση Κρατών και λαών με στόχο τη διαφύλαξη της Δημιουργίας και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, συγκαλώντας, μεταξύ άλλων, Οικολογικά Σεμινάρια στη Χάλκη και πολλά Διεθνή Συμπόσια εν πλω σε διάφορα σημεία του πλανήτη.

Πατήστε στην εικόνα για να παρακολουθήσετε ντοκιμαντέρ της Πεμπτουσίας για τις οικολογικές δράσεις του Οικουμενικού Πατριάρχη:

Κατά τη διάρκεια της Πατριαρχίας του έγινε δεκτός από πολλούς αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, πολλοί από τους οποίους επισκέφθηκαν επισήμως τον Παναγιώτατο στην έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Προσκλήθηκε και πραγματοποίησε ομιλίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (1994, 2008), το Συμβούλιο της Ευρώπης (2007), την UNESCO, το Forum 2000 της Πράγας (2019), το Παγκόσμιο Οικονομικό Forum του Davos (1999, 2020) κ.α.

Με τον Μπάρακ Ομπάμα το 2009

Δεκάδες τιμητικές διακρίσεις

Του έχουν απονεμηθεί οι ανώτατες τιμητικές διακρίσεις πολλών κρατών, μεταξύ των οποίων το Χρυσό Μετάλλιο του Αμερικανικού Κογκρέσσου, όπως επίσης και ο τίτλος του επιτίμου διδάκτορος από πολλά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του κόσμου.

Συγκεκριμένα ο Πατριάρχης είναι επίτιμος διδάκτορας:

- της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- της Νομικής Σχολής, του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος της Σχολής Γεωπονίας, Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος και του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- του Τμήματος Ιατρικής και του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Τμήματος Βιολογίας και του Τμήματος Φυσικής της Σχολής Θετικών Επιστημών, του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών της Πολυτεχνικής Σχολής και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του

Πανεπιστημίου Πατρών,

- της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης,
- του Πολυτεχνείου Κρήτης,
- του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης,
- του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,
- του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου,
- του Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών της Σχολής Οικονομικών και Περιφερειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας,
- του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας,
- του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
- του Τμήματος Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου του ΤΕΙ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης,
- του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος της Σχολής Γεωτεχνικών Επιστημών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος,
- του Τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής,
- της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου,
- της Θεολογικής Ακαδημίας Μόσχας,
- της Θεολογικής Σχολής Ιασίου,
- του Πανεπιστημίου της Τυβίγγης
- του Πανεπιστημίου του Μονάχου ,
- του Ποντιφικού Πανεπιστημίου Antonianum της Ρώμης ,
- του Πανεπιστημίου της Μπολόνια,
- του Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου ‘Sophia’ του Κινήματος Focalari,
- της Θεολογικής Σχολής της Κεντρικής Ιταλίας
- της Ποντιφικής Θεολογικής Σχολής Νότιου Ιταλίας,
- του Πανεπιστημίου της Βιέννης,
- του Πανεπιστημίου Σίτι του Λονδίου,
- του Πανεπιστήμιο του Έξετερ[64],
- του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου,
- του Καθολικού Πανεπιστημίου Λουβαίνης,
- της Σχολής Κανονικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αιξ-αν-Προβάνς,
- του Ορθόδοξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου Παρισίων,
- του Οικονομικού Πανεπιστημίου Σμύρνης
- του Πανεπιστημίου του Βοσπόρου,
- του Πανεπιστημίου Hankuk,
- του Οικονομικού Πανεπιστημίου Σμύρνης,
- του Πανεπιστημίου Flinders στην Αυστραλία,

- του Πανεπιστημίου Adamson,
- του Εθνικού Πανεπιστημίου Κιέβου Mohyla στην Ουκρανία,
- του Κολεγίου Αγίου Ανδρέα Καναδά,
- του Πανεπιστημίου Sherbrooke,
- του Εβραϊκού Πανεπιστημίου της Ιερουσαλήμ,
- της Θεολογικής Σχολής Τιμίου Σταυρού Βοστώνης,
- του Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Βλαδίμηρου Νέας Υόρκης,
- του Πανεπιστημίου Yale,
- του Πανεπιστημίου του Φόρνταμ,
- του Πανεπιστημίου Τζώρτζταουν,
- του Πανεπιστημίου Ταφτς,
- του Πανεπιστημίου Notre Dame της Ιντιάνας,
- του Κρατικού Πανεπιστημίου του Σοχούμι της Γεωργίας,
- του Πανεπιστημίου Southern Methodist των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής
- του Ποντιφικού Πανεπιστημίου της Σαλαμάνκα (Salamanca)
- της Θεολογικής Σχολής του Αγίου Ανδρέα Σύδνεϋ
- του Ρωμαιοκαθολικού Πανεπιστημίου Notre Dame του Σύδνεϋ

Έχει αναγορευτεί επίσης:

- Επίτιμος Καθηγητής Διαχείρισης του Περιβάλλοντος της Σχολής Θετικών

Επιστημών και Τεχνολογίας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και

- Επίτιμος Καθηγητής των Τμημάτων Φιλολογίας και Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Κεντρική φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου